

**UCHWAŁA NR XLVII/392/2021
RADY MIEJSKIEJ W NOWEJ DĘBIE**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2022**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372^[1]) oraz art. 4¹ ust. 1,3,5 i 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) **Rada Miejska w Nowej Dębie, uchwała co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowa Dęba.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem uchwały sprawuje Komisja Sportu, Zdrowia, Spraw Statutowych i Społecznych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Damian Diektiarenko

---

^[1] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1834.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2022

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Alkohol jest jednym z najczęstszych problemów społecznych w naszym kraju, jak również w gminie Nowa Dęba, zajmuje on wysoką pozycję wśród występujących problemów.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu. Wyznacza obszary w których gmina Nowa Dęba zamierza podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w Narodowym Programie Zdrowia. Realizacja Programu zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień. Potrzeba współdziałania jest niezbędna zwłaszcza w obszarze ograniczania dostępności do alkoholu. Współpraca państwa i samorządu powinna być ukierunkowana na tworzenie takiego systemu unormowań prawnych, który rzeczywiście tą dostępność ograniczy, nie tylko zminimalizuje skutki alkoholizmu ale przede wszystkim będzie zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami, podejmowaniu działań polegających na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom kiedy to człowiek jest poddany presji otoczenia.

Uzależnienia powodują choroby wyniszczające psychikę, a w dalszej kolejności niszczą życie rodzinne, zawodowe, towarzyskie. W osobie uzależnionej następują zmiany charakterologiczne, które objawiają się brakiem obowiązkowości, osłabieniem woli i zainteresowań.

Program ma również na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Alkohol to substancja, do której dostęp dla uczniów, w porównaniu do narkotyków czy dopalaczy, jest zdecydowanie łatwiejszy. Jego spożywanie jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. W związku z tym warto organizować kampanie informacyjne czy specjalne wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań.

Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Sposoby realizacji zadań ujętych w programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w gminie Nowa Dęba, w oparciu o posiadane zasoby.

Źródłem finansowania zadań Programu zgodnie z ustawą, są środki finansowe z budżetu gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Program będzie realizowany przez Referat Spraw Komunalnych Urzędu Miasta i Gminy Nowa.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

W gminie Nowa Dęba przeprowadzono diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych, obejmującej lata 2018-2020, w której wzięło udział 150 dorosłych mieszkańców gminy, w tym 105 kobiet i 45 mężczyzn oraz 466 uczniów szkół podsyntawowych i ponadgimnazjalnych tj. 118 uczniów klas 4-6 i 184 uczniów z klas 7-8 oraz 164 uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu miasta i gminy Nowa Dęba. Badaniu zostali również poddani sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że do najpoważniejszych problemów społecznych w opinii mieszkańców Gminy Nowa Dęba należą: wzrost uzależnienia od alkoholu w ostatnim czasie (58%) badanych dorosłych mieszkańców gminy oraz bieda i ubóstwo (48%). Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy Gminy Nowa Dęba odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka – mieszkańcy gminy piją dość często, jednorazowo spożywając niewielkie ilości alkoholu.

65% badanych przyznało, że zaobserwowało zwiększone spożycie alkoholu w swoim środowisku w czasie pandemii.

Wydaje się wskazane przeprowadzenie wśród mieszkańców Gminy Nowa Dęba kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym i regularnym spożywaniem. Warto przy tej okazji szeroko poinformować mieszkańców o miejscach, gdzie osoba uzależniona od alkoholu może uzyskać pomoc. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Nowa Dęba jest zauważalne (15% ankietowanych deklaruje, iż ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 46% podejrzewa, że tak jest). Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy.

Sprzedawcy napojów alkoholowych odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol wszyscy badani deklarują, że sprawdzają dowody potwierdzające wiek. Jednakże, w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Gminy Nowa Dęba, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Podczas diagnozy wśród dzieci i młodzieży szkolnej, wynika że inicjację alkoholową ma za sobą: 11% badanych uczniów klas młodszych, 18% uczniów klas 7-8 oraz 38% uczniów szkoły ponadpodstawowej. Jako okoliczności uczniowie wskazują przede wszystkim towarzystwo rodziny oraz spotkanie ze znajomymi.

Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Zauważalne jest to w szczególności przy deklaracjach o codziennych doświadczeniach w tym zakresie. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy.

Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

Trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak, aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po mało oferujących stronach internetowych.

Wyniki uczniów dotyczące zagrożeń związanych z nowymi technologiami (doświadczenia w zakresie cyberprzemocy) wskazują na konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych, ale także profilaktyki zachowań agresywnych i nauki polubownego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w przestrzeni wirtualnej.

III. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cele pośrednie to:

- ograniczenie tempa wzrostu aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zapobieganie powstawaniu nowych,
- zwiększenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- zwiększenie zasobów ludzkich niezbędnych do udzielania pomocy osobom i grupom społecznym w obszarze przemocy i alkoholizmu.

IV. ZADANIA POMOCNICZE

Dodatkowymi zadaniami mającymi ogromne znaczenie dla ograniczenia szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania i nadużywania alkoholu, które są możliwe do osiągnięcia poprzez realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, są:

- zmniejszenie szkód spowodowanych piciem alkoholu, ograniczenie dostępności do alkoholu na terenie gminy poprzez kontrole placówek sprzedaży napojów alkoholowych,
- edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i promocji zdrowego stylu życia, - podjęcie działań zmierzających do zmiany obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych używek,
- propagowanie trzeźwości i pełnej świadomości we wszystkich dziedzinach życia,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy, podniesienie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i innych osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą,
- informowanie społeczności lokalnej o możliwościach korzystania z pomocy w instytucjach do tego powołanych,
- możliwość korzystania z programów z zakresu pomocy społecznej współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych,
- wzrost aktywności społecznej wśród mieszkańców Gminy Nowa Dęba,
- rozwój oferty sportowej i kulturalnej dla mieszkańców Gminy,
- rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą,
- brak akceptacji dorosłej części społeczeństwa w stosunku do spożywania alkoholu przez osoby nieletnie.

V. WYNAGRODZENIE DLA CZŁONKÓW KOMISJI

Wynagrodzenie za pracę członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2022 r. określa się następująco:

Przewodniczący Komisji - 170 zł brutto za jedno posiedzenie Komisji,

Sekretarz Komisji - 145 zł brutto za jedno posiedzenie Komisji,

Pozostali członkowie Komisji - 125 zł brutto za jedno posiedzenie Komisji.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności członków Komisji obecnych na posiedzeniu w danym dniu.

VI. DZIAŁANIA I PODZIAŁ ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2022

Lp.	Kierunek działań do realizacji	Nazwa zadania	Metody i sposoby realizacji	Koszt realizacji – kwota w zł
I.	Zwiększenie dostępności pomocy rehabilitacyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie leczenia, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień od innych środków psychoaktywnych.	- Dofinansowanie dla osoby wytypowanej przez Nowodębski Klub Abstynenta lub inną instytucję zajmującą się przeciwdziałaniem uzależnieniom. - Dofinansowanie kształcenia pracowników leczenia odwykowego i innych terapeutów uzależnień.	3 000,00
		2. Dofinansowanie do kosztów podróży związanych z przejazdem na odbywaną terapię uzależnień w zamiejscowych ośrodkach terapeutycznych, szkolenia.	- Dofinansowanie dla osób odbywających terapię, leczenie lub szkolenia.	500,00
II.	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Prowadzenie punktów wsparcia, konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych a także dotkniętych przemocą w rodzinie i ich rodzin.	Dofinansowanie dla specjalisty prowadzącego terapię i psychoterapię dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie.	7 800,00
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym organizacja zajęć pozalekcyjnych oraz wypoczynku.	1. Lokalne imprezy profilaktyczne.	- Organizacja imprez charytatywnych, kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych.	3 000,00
		2. Prowadzenie na terenie szkół podstawowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	- Konkurs ofert dla osób fizycznych posiadających uprawnienia do realizacji programów profilaktycznych.	2 000,00 Konkurs ofert
		3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży	- Profilaktyczne imprezy i zajęcia sportowe (edukacja sportowa,	12 000,00 Konkurs ofert – dofinansowanie

	na terenie miejsca zamieszkania poprzez rozwijanie zainteresowań i talentów, poprawę sprawności fizycznej, rozwój umiejętności interpersonalnych, kształtowanie właściwych postaw społecznych.	zawody, konkursy, turnieje), - Rozwijanie zdrowych sposobów aktywności intelektualnej i ruchowej, zajęć: ogólnorozwojowych, edukacyjnych, artystycznych, sportowych, kulturalnych i turystycznych.	15 000,00
	4. Tworzenie dodatkowych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych.	1. Organizacja czasu wolnego, rozwijanie zdrowych sposobów aktywności: sportowej, ruchowej, intelektualnej, zajęć: artystycznych, kulturowych, edukacyjnych, sportowych, turystycznych itp.	8000,00
	5. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo i zagrożonych patologiami (okres zimowy i letni).	1. Organizacja czasu wolnego, zajęć i wypoczynku oraz dopłaty do zorganizowanych wyjazdów w okresie zimowym i letnim. 2. Konkurs obejmujący organizację profilaktycznych obozów i kolonii letnich: • Poza miejscem zamieszkania (min. 7 dni wypoczynku), • W miejscu zamieszkania (półkolonia), min. 10 dni zorganizowanych zajęć.	15 000,00 35 000,00 Konkurs ofert - dofinansowanie
	6. Realizacja podstawowej nauki pływania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo i zagrożonych patologiami.	- Dofinansowanie nauki pływania dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów z terenu miasta i gminy Nowa Dęba. - Transport dzieci i młodzieży na krytą pływalnię.	70 000,00
	7. Zakup sprzętu sportowego i wyposażenia hal i boisk sportowych, zakup sprzętu i wyposażenia dla pracowni, szkół, klubów, m. in. w ramach tworzenia	- Zakup sprzętu sportowego. - Zakup urządzeń, w tym zabawowych na place zabaw i remonty. - Zakup nagród na organizowane konkursy, zawody i turnieje. - Zakup urządzeń i sprzętu	18 700,00

		warunków do spędzania czasu wolnego oraz zakup nagród na organizowane konkursy, zawody i turnieje.	dla szkół, klubów, pracowni.	
		8. Ochrona zdrowia i promocja zdrowego stylu życia.	1. Zwiększenie świadomości prozdrowotnej mieszkańców Gminy Nowa Dęba	5000,00
		9. Zakup urządzeń do monitoringu	1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i dewastacji mienia w miejscach szczególnie zagrożonych spożywaniem alkoholu i używaniem innych środków psychoaktywnych.	30 000,00
		10. Prowadzenie edukacji społecznej na temat nadużywania substancji psychoaktywnych, zjawiska przemocy, przemocy w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy społecznej i psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną. Edukacja, szkolenie sprzedawców alkoholu.	- Zakup materiałów edukacyjnych, promocyjnych, organizacja szkoleń, spektakli profilaktycznych, organizacja zajęć edukacyjno - profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i rodzin dotkniętych przemocą. Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej dla dzieci z grup ryzyka, w szczególności dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą, w formie zajęć pozalekcyjnych.	60 000,00
IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	Udzielenie wsparcia środowiskom abstynenckim (osobom uzależnionym i współuzależnionym) z terenu Gminy Nowa Dęba. Prowadzenie terapii/psychoterapii dla osób uzależnionych.	- Działalność klubu abstynenta zajmującego się: - organizacją działań skierowanych do osób uzależnionych i działań wspierających dla abstynentów. - organizacją spotkań integracyjno-edukacyjnych propagujących idee trzeźwości nie tylko	10 000,00 Konkurs ofert - dofinansowanie

			w środowisku grupowym, ale i poza nim, dla osób odbywających terapię odwykową. - organizacją terapii/psychoterapii grupowej dla współzależnych (zajęcia cykliczne).	
		2. Wynagrodzenia dla członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Dębie.	Udział w posiedzeniach Komisji, opiniowanie wniosków na sprzedaż alkoholu, przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkohol.	13 500,00
V.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	1. Działalność MGKRPA, w tym zakup prasy, książek, szkolenia, opłaty sądowe za skierowanie wniosku do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego.	- Opłaty sądowe, szkolenia, konferencje, zakup materiałów (prasa, książki).	3 000,00
Ogółem środki finansowe przeznaczone na realizację Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowychna rok 2022				311 500,00